

Glossari de vocabulari de la Seguretat Social

A

Accident no laboral (ANL): Alteració de la salut derivada d'accident sempre que aquest no sigui conseqüència del treball realitzat. Juntament amb les Malalties Comuns (MC), constitueixen les Contingències Comuns. Mateixa acció protectora que la MC, en aquest cas, sense exigència de període previ de cotització. (Veure també Contingències Comuns, Malaltia Comú, Acció Protectora).

Accident de Treball (AT): Lesió corporal que pateix el treballador/a amb ocasió o a conseqüència del treball, sempre que es produeixi durant l'horari contractualment preestablert entre les parts (en cas de treball per compte d'altre). Juntament amb les malalties professionals constitueixen les Contingències Professionals. Accident de Treball greu: Lesió corporal que pateix el treballador/a amb ocasió o a conseqüència del treball que es caracteritza per comprometre seriosament la seva integritat física. Accident de Treball in itinere: Lesió corporal que el treballador/a al dirigir-se al lloc de treball o al tornar d'aquest al seu domicili de residència. Accident de Treball sense baixa: Lesió corporal que el treballador/a amb ocasió o a conseqüència del treball, que no suposa una incapacitat temporal pel treball.

Acció Protectora: Mesures d'assistència i protecció (econòmiques o en espècie) atorgades per la Seguretat Social per prevenir, reparar o superar els estats de necessitat derivats de les contingències determinades a la llei.

Acta d'infracció: Document de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, en el qual es constaten determinats fets amb incompliments de normes laborals o de Seguretat Social.

Acta de liquidació: Document públic estès per la Inspecció de Treball, que pot estar originat per: manca d'afiliació o alta de treballador/a, en qualsevol règim de la Seguretat Social; diferències de cotització per treballador/a donats d'alta, si aquestes diferències no resulten directament dels documents de cotització presentats dins o fora de termini; derivació de la responsabilitat del subjecte obligat al pagament.

Afiliació de treballadors/es a la Seguretat Social: inscripció del treballador/a al Registre de la Seguretat Social obligatòria per les persones incloses al seu camp d'aplicació i única per tota la vida i per tot el sistema, sense perjudici de les altres i baixes que es produeixin. Gestió d'obligat compliment per part de l'empresari/a. El subjecte protegit es converteix en titular de drets i obligacions. (veure també Número d'afiliació a la Seguretat Social, Document d'afiliació).

Agreujament de la Incapacitat Permanent: fins el compliment de l'edat de 65 anys, pot promoure's la revisió de l'estat de la persona declara en situació d'incapacitat permanent per obtenir major grau d'incapacitat per l'agreujament de les dolences. Pot ser a instància de l'Administració o de l'interessat.

Alta a la Seguretat Social: Comunicació obligatòria que ha de fer l'empresari/a respecte els treballador/a al seu càrrec, o el propi treballador/a en cas de compte propi, sempre abans de l'inici del servei. Alta inicial: la que estableix la primera relació del treballador/a amb el sistema de la Seguretat Social. Alta successiva: Es produeix cada cop que el treballador/a inicia o reprèn la seva activitat laboral en una ocupació. Alta d'ofici: la que es produeix com a conseqüència d'una actuació inspectora.

Alta mèdica: Fi de la situació d'incapacitat temporal del treballador/a certificada (a través de l'informe mèdic d'alta) pel facultatiu del Servei Públic de Salut o la Mútua d'AT o MP i que ha realitzat el seguiment mèdic del seu estat de salut que determina l'aptitud pel treball o el pas a la possible situació d'incapacitat permanent. (Veure també Informe mèdic d'alta).

B

Baixa en la Seguretat Social: comunicació obligatòria de l'empresari, quan un treballador/a cessa a l'empresa o del treballador/a per compte propi quan cessa en la seva activitat professional (dins dels sis dies naturals comptats a partir del següent al cessament en l'activitat).

Baixa mèdica: Situació d'incapacitat temporal (IT) del treballador/a certificada pel facultatiu del Servei Públic de Salut o la Mútua d'AT i MP que ha realitzat el reconeixement mèdic del seu estat de salut, que suposa la baixa en el treball, i en el seu cas, el dret a la prestació econòmica per IT. La seva declaració, es formularà en el corresponent informe mèdic de baixa. (veure també informe mèdic de baixa).

Barem d'indemnitzacions: quadre que recull las lesions, mutilacions i deformitats de caràcter definitiu, causades per accident de treball o malaltia professional sense constituir incapacitat permanent, i les indemnitzacions a tant alçat que corresponen a cada una d'elles.

Barem de minusvalues: quadre de valoracions de factors físics, psíquics o sensorials per la determinació dels graus de minusvalua o malaltia crònica, a efectes de la pensió d'invalidesa (modalitat no contributiva), de l'assignació econòmica per fill a càrrec i d'altres mesures de protecció.

Base de cotització: quantia que ha de correspondre amb el salari real (remuneració total del treballador/a que comprèn tots els conceptes que percep per raó del seu treball) i que sempre ha de trobar-se dins dels límits mínim i màxim que anualment s'estableixen. Sobre ella s'aplica el percentatge o tipus de cotització, i com a resultat s'obté la quota a ingressar a la Seguretat Social. (Veure també salari real, quota a la Seguretat Social). Base mínima de cotització: quantia per sota de la qual cap treballador/a pot cotitzar. En cas de que la retribució total sigui inferior, es garanteix aquesta. En els contractes a temps parcial es determina per hores. Base màxima de cotització: quantia per sobre de la qual cap treballador/a pot cotitzar. En cas de que la retribució total sigui superior, només podrà cotitzar-se per aquesta. En cas de cotitzacions en més d'una empresa del mateix Règim de la Seguretat Social, el màxim mensual cotitzat entre totes les empreses no pot superar aquesta BC màxima, en cas de fer-ho la TGSS distribuirà els límits de cotització de cadascuna.

Base Reguladora (BR): Quantia sobre la que s'apliquen els percentatges de les prestacions econòmiques. Es determina a través de diverses fórmules (segons la prestació) tenint en compte les Bases de cotització del treballador/a al llarg d'un determinat període de temps.

Beneficiari/es de prestacions: treballador/a, familiars dels mateixos, o altres persones determinades legalment a qui correspon una prestació de la Seguretat Social.

Bonificació en la quota: reducció de les quotes determinada legalment com a Incentiu a la contractació. (Veure també quotes a la Seguretat Social).

Butlletí de cotització: Document justificatiu del pagament de las quotes a la Seguretat Social. Són els documents TC-1 i TC-2.

C

Caducitat: Període de temps, transcorregut el qual, s'extingeix un dret: 1 any des de la notificació de la concessió de prestacions de pagament únic i 1 any des del venciment de la mensualitat per les prestacions periòdiques. Es diferencia de la prescripció en que no es disponible per les parts i no s'interromp sinó que se suspèn (Veure també Prescripció)

Camp d' aplicació: àmbit subjectiu al que s'estén el sistema de la Seguretat Social

Càrregues familiars:

- convivència amb fills menors de 26 anys o més grans discapacitats, o menors acollits. A aquests efectes, es considera que existeix incapacitat quan acrediti una minusvalua igual o superior al 33%.
- els rendiments de la unitat familiar, inclòs el propi pensionista, dividits entre el número de membres que la componen, no superin, en còmput anual, el 75% del salari mínim interprofessional vigent en cada moment, exclosa la part proporcional de las dues pagues extraordinàries

Causant: Persona de qui un altre, deriva els seus drets. (Per exemple el cònjuge que ha mort és el causant de la pensió de viduitat del supervivent)

Certificat d' empresa: Document emès per l'empresari pel que s'acredita el temps treballat i les cotitzacions efectuades pel treballador/a

Cessament en el treball: Finalització de la relació laboral i justificació de la mateixa documentalment. Requisit necessari, conjuntament amb altres, per accedir al dret a algunes prestacions de la Seguretat Social.

Cessament en el treball no imputable a la voluntat del treballador/a:

- * Acomiadament col·lectiu per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció, sempre que hagi estat autoritzat.
- * Mort, jubilació o incapacitat de l'empresari individual, o per extinció de la personalitat jurídica del contractant, quan suposin l'extinció del contracte de treball.
- * Acomiadament improcedent, sempre que s'hagi impugnat i s'hagi exercit el dret de reincorporació al treball, sense poder-lo dur a terme per l'oposició de l'empresari.
- * Acomiadament basat en causes objectives.
- * Resolució voluntària del contracte per part del treballador/a basat en l'Art. 40 (trasllat de centre de treball), 41.3 (modificacions substancials de les condicions de treball considerades perjudicials pel treballador/a) i 50 (extinció justificada del contracte) de l'Estatut dels Treballadors.
- * Expiració del temps convingut o realització de l'obra o servei objecte del contracte, sempre que el treballador/a no l'hagi denunciat.
- * Resolució del contracte durant el període de prova, a instància de l'empresari, sempre que l'extinció de la relació laboral anterior es degués a algun dels supòsits contemplats a aquest apartat.
- * Qualsevol altra raó per la qual l'extinció del contracte de treball no derivi de causa imputable a la lliure voluntat del treballador/a.

Si la causa que va portar a alguna de les següents situacions va ser no imputable a la voluntat del treballador/a, tenen exactament la mateixa consideració:

- * Beneficiaris de la prestació d'atur, quan aquesta s'extingeix per esgotament del termini de la mateixa, o per passar a ser pensionista de jubilació.
- * Beneficiaris del subsidi assistencial per atur dels majors de 52 anys.
- * Treballadors/es majors de 52 anys que no reuneixin els requisits per accedir al subsidi per atur, un cop esgotada la prestació per atur, i segueixin inscrits com a demandants d'ocupació a les oficines del servei públic d'ocupació

Codi de compte de cotització: Número d'onze xifres assignat als empresaris com a subjectes responsables de l'ingrés de quotes per la seva correcta identificació al Registre a càrrec de la Seguretat Social (es correspon amb els antics números patronals i d'inscripció). Es dóna en el moment de la inscripció. (Veure també Inscripció d'empreses)

Coefficients reductors: percentatges reductor que s'apliquen a:

- a) tipus de cotització: redueix el percentatge i per tant la quota a ingressar a la Seguretat Social.
- b) Base Reguladora de la pensió de jubilació: redueix la quantia de la pensió en funció de l'edat del beneficiari/a o dels anys de cotització (Veure també tipus de cotització, quota a la Seguretat Social, Base Reguladora)

Complement a mínims de les pensions contributives: quantitat complementària que s'afegeix al import de la pensió quan no arribi al mínim fixat legalment, si el beneficiari/a no percep rendes de capital o treball personal, o si les percep, no excedeixen de la quantia que s'estableix anualment. (Veure també pensions contributives)

Còmput recíproc de quotes: Totalització dels períodes de permanència en diversos règims de la Seguretat Social, sempre que no se superposin, per la conservació i adquisició del dret a les prestacions. (Veure també quotes de la Seguretat Social)

Contingències comuns: Eventualitats o riscos derivats de tota activitat diferent a la pròpiament laboral pels quals existeix l'obligació de cotitzar a la Seguretat Social i el dret a percebre l'oportuna prestació en cas de produir-se. Inclou Malaltia Comú (MC) i Accident No Laboral (ANL). (Veure Malaltia Comú i Accident No Laboral)

Contingències professionals: Eventualitats o riscos professionals derivats de l'activitat laboral per les quals existeix l'obligació de cotitzar a la Seguretat Social i el dret a percebre l'oportuna prestació en cas de produir-se. Inclou Malaltia Professional (MP) i Accident de Treball (AT). (Veure Malaltia Professional i Accident de Treball)

Convivència: Vida en comú amb altra persona que pot atribuir drets a algunes prestacions o a elevar la seva quantia.

Cònjuge: Home o dona amb vinculació matrimonial que atribueix el dret a determinades prestacions generades pel marit o la muller.

Cotització: Obligació contributiva imposada a empresaris i treballador/a pel sosteniment de les càrregues econòmiques de la Seguretat Social a través de les aportacions que resulten de l'aplicació del tipus de cotització a la Base de Cotització. La seva finalitat és que el treballador/a tingui dret a les prestacions reconegudes. (Veure també Document de cotització, Base de cotització, tipus de cotització, Període de cotització, quotes).

D

Desapareguts/des: els treballador/a que hagin desaparegut amb ocasió d'un accident, sigui o no de treball en circumstàncies que facin presumible la seva mort, i sense que s'hagin tingut notícies durant 90 dies següents al de l'accident, podran causar pensions de mort i supervivència, excepte el subsidi de defunció, amb efectes retroactius a la data de l'accident.

Devolució d'ingressos indeguts: Restitució total o parcial al subjecte obligat de las quotes ingressades per error, en els termes i supòsits fixats reglamentàriament. El dret a la devolució caduca als 4 anys a comptar des del dia següent a l'ingrés de las quotes. (Veure també Quota de Seguretat Social, Caducitat)

Divorci: Extinció de matrimoni que a efectes de la Seguretat Social no extingeix el dret a pensió de viduitat, procedint en cas de múltiples vincles el prorrateig de la prestació de viduitat entre diferents beneficiaris i en funció al temps de convivència. (Veure també separació, beneficiari/a, convivència)

Document d'afiliació: El facilitat a cada subjecte protegit en el moment de la seva incorporació a la Seguretat Social i que acredita la seva condició d'afiliat. Val per tots els Règims i és de caràcter vitalici. (Veure també Afiliació, Número d'afiliació)

Document de cotització: Impresos que serveixen per la determinació i ingrés de las quotes de Seguretat Social, que han de complimentar-se conforme a les instruccions establertes.

Dies quota: dies corresponents a pagues extraordinàries que es tenen en compte a l'hora de determinar el període mínim exigít per tenir dret a determinades prestacions de la Seguretat Social com la jubilació. (Veure també Període mínim de cotització)

E

Empresa: A efectes de la Seguretat Social, tota persona natural o jurídica, pública o privada, pel compte de qui treballin les persones incloses en el camp d'aplicació de qualsevol Règim de Seguretat Social. (Veure també Camp d'aplicació, Règims de Seguretat Social).

Empresari/a: Tota persona natural o jurídica, tot i que la seva activitat no estigui motivada per ànim de lucre, a la que presten serveis amb la consideració de treballador/a per compte d'altre, les persones incloses en el camp d'aplicació de qualsevol Règim de la Seguretat Social. (Veure també Camp d'aplicació, Règims de Seguretat Social).

Entitats Gestores: Entitats públiques amb personalitat jurídica que sota la direcció i tutela dels respectius departaments ministerials efectuen la gestió i administració de les prestacions i serveis que són competència de la Seguretat Social. Són l'Institut Nacional de la Seguridad Social (INSS), l'Institut Social de la Marina (ISM), i l'Institut de Migraciones y Servicios Sociales (IMSERSO). (Veure també INSS, ISM, IMSERSO).

EVI (Equip de Valoració d'Incapacitats): Òrgan col·legiat format per diferents professionals, existent a totes les Direccions Provincials de l'INSS, excepte a Catalunya. Té com a funció examinar i valorar la situació de la malaltia del treballador/a i formular dictàmen_proposta sobre la seva incapacitat pel treball. A Catalunya l'INSS té concertat el Servei amb l'ICAM (Institut Català d'Avaluacions Mèdiques) òrgan dependent del Departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya.

F

Fet Causant (FC): aquell fet que dona lloc a la realització de la contingència o situació protegida i que ha estat fixat legalment en data determinada (per exemple, la mort per la pensió de viduitat).

Filiació: relació entre pares i fills. S'equipara la natural i la que resulta d'adopció o acolliment. (Veure també Graus de Consanguinitat i Afinitat)

Fills abandonats: els menors de 18 anys, o més grans amb minusvalua igual o superior al 65 %, siguin o no orfes o pensionistes d'orfandat, i que estiguin abandonats pels seus pares, es trobin o no en acolliment familiar, poden ser beneficiaris de les prestacions familiars per fill a càrrec.

>>Tornar a dalt<<

G Graus de Consanguinitat i Afinitat: el parentiu pot ser per relacions de "sang": consanguinitat (germans, pares, fills...) o per afinitat: a través de matrimoni (cunyats, gendres, cosins...). (Veure també Filiació). Familiars de primer grau: pares/mares, sogres, fills/es, joves/gendres; familiars de segon grau: avis/es, germans/es, cunyats/des, nets/es; familiars de tercer grau: besavis/es, oncles/ties, nebots/des, besnets/es; familiars de quart grau: cosins/es.

Grup de cotització: Cada un dels grups, en els que estan classificades, a efectes de cotització a la Seguretat Social, les categories professionals existents legalment. Són 11 grups. Els grups 1 a 7 tenen bases de cotització mensuals i els 8 a 11 bases diàries. (Veure també Bases de Cotització, Bases mínima i màxima de cotització).

I

Imprescriptibilitat: el dret al reconeixement de la pensió de jubilació i de les prestacions per mort i supervivència no s'extingeix pel pas del temps. (Veure també Prescripció, Caducitat).

IMSERSO (Instituto de Migraciones y Servicios Sociales): Entitat Gestora, con naturalesa pública i capacitat jurídica, per la gestió de les pensions d'invalidesa i jubilació en les seves modalitats no contributives, (i executada per les Comunitats Autònomes), així com dels serveis complementaris de les prestacions del Sistema de la Seguretat Social, a més d'altres competències en matèria de migracions. (Veure també Prestacions no contributives).

Incapacitat Permanent Total Qualificada: quan per la seva edat, 55 anys o més, manca de preparació general o especialitzada, i circumstàncies socials i laborals del lloc de residència, es presumeixi la dificultat d'obtenir ocupació en activitat diferent de l'habitual, les persones declarades en situació d'IP Total tindran dret a un increment de la seva pensió en un 20%. (Veure també Professió Habitual).

INEM (Instituto Nacional de Empleo): Organisme autònom, adscrit al Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, competent per gestionar les funcions i serveis derivats de les prestacions de protecció per atur i per declarar el reconeixement, suspensió, extinció i represa de les prestacions.

Informe mèdic d'alta: Document oficial expedit pel facultatiu del Servei Públic de Salut que va realitzar el reconeixement del treballador/a incapacitat, a on es declara la seva curació o guariment, i per tant, la reincorporació al seu lloc de treball. (Veure també Alta mèdica).

Informe mèdic de baixa: Document oficial expedit pel facultatiu del Servei Públic de Salut que ha patit l'accident de treball o malaltia professional pel que es determina la situació de baixa (conté el diagnòstic, la descripció de la limitació de la capacitat funcional i la durada probable del procés patològic) (Veure també Baixa mèdica).

Informe mèdic de confirmació de la baixa: informe que el facultatiu del Servei Públic de Salut. que ha realitzat el reconeixement del treballador/a incapacitat ha d'estendre:

- en cas de contingències comuns: al 4rt dia de l'inici de la situació d'incapacitat i, mentre es mantingui, cada 7 dies a partir del primer informe de confirmació.
- en cas de contingències professionals: als 7 dies naturals següents a l'inici de la incapacitat i, successivament, cada 7 dies a partir del primer informe de confirmació.

Inscripció d'empreses a la Seguretat Social: Tràmit d'obligat compliment davant la Tresoreria General de la Seguretat Social (amb caràcter previ a l'inici de l'activitat) pel el que se li assigna a l'empresa un número d'inscripció que és únic i vàlid, en els Règims de la Seguretat Social, per tot el territori espanyol i per tota la seva activitat. (Veure també Codi d'Inscripció a la Seguretat Social).

INSS (Instituto Nacional de la Seguridad Social): Entitat Gestora, de naturalesa pública amb personalitat jurídica, per la gestió i administració de les prestacions econòmiques del Sistema de la Seguretat Social, amb excepció de les que corresponen al IMSERSO, i al ISM.

Integració de llacunes de cotització: s'entén per llacunes de cotització aquells períodes de temps en que no poden acreditar-se cotitzacions, per no haver obligació de realitzar-les o per incompliments. El Règim General de la Seguretat Social integra amb la quantia corresponent a la Base de Cotització Mínima anual aquests buits. (Veure també Règim General, Base de cotització mínima, períodes de cotització).

Irrenunciabilitat dels drets: Principi general consagrat per la Llei de Seguretat Social conforme al qual és nul tot pacte individual o col·lectiu pel qual el treballador/a renuncia als drets que le confereix la citada Llei.

Irretroactividad: Principi de dret segons el qual les lleis no tenen efecte en quant als fets anteriors a la seva promulgació, excepte expressa disposició en contrari.

ISM (Instituto Social de la Marina): Entitat de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia, sota la direcció i tutela del Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, amb competència en matèria social del sector marítim pesquer i la gestió del Règim Especial de la Seguretat Social dels Treballadors del Mar.

M

Malaltia comú (MC): Alteració de la salut que no tingui una altra condició. Juntament amb els Accidents No Laborals (ANL) constitueixen les Contingències Comuns. Li correspon la mateixa acció protectora que els ANL, per aquesta es requereix període previ de cotització (Veure Contingències Comuns, ANL, Acció protectora).

Malaltia Professional (MP): La contreta a causa del treball, y que estigui provocada per l'acció d'elements o substàncies que s'indiquen per la referida Malaltia Professional (MP). Juntament amb les MP constitueixen les Contingències Professionals.

Mort i supervivència: conjunt de prestacions als que poden tenir dret els familiars a càrrec de treballador/a i pensionistes a la seva mort, són:

- auxili per defunció
- pensió de viduitat
- pensió d'orfandat
- indemnització especial a tant alçat si la mort ha estat deguda a Accident de Treball o Malaltia Professional
- pensió o subsidi temporal a favor de familiars.

Mútues d'Accidents de Treball i Malalties Professionals: Associacions d'empresaris, degudament autoritzades pel Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, sense ànim de lucre i subjectes a normes reglamentaries, que assumeixen una responsabilitat mancomunada dels associats amb el principal objectiu de col·laborar en la gestió de la Seguretat Social, sense perjudici de la realització d'altres prestacions, serveis i activitats legalment atribuïdes. (Veure també AT, MP, Contingències Professionals).

Mutualitats laborals: Protecció voluntària prèvia a l'aparició de les assegurances socials. Es prestava a través de mutualitats obreres, confraries, germanats i societats de socors mutus. L'actual sistema de Seguretat Social amb assegurament obligatori va implantar-se el 1963.

N

Normalització de Bases de Cotització (BC): ajustament de les BC al múltiple de 100 més proper, si és base diària o de 3.000 si és mensual.

Número d'afiliació a la Seguretat Social: Codi numèric d'identificació que s'atorga al treballador/a que s'afilia al sistema. Li permet mantenir les relacions de cotització i prestacions amb la Seguretat Social. Es té un únic número al llarg de la vida. (veure també Afiliació a la Seguretat Social).

P

Pagament delegat de prestacions: Abonament del subsidi per Incapacitat Temporal (IT) realitzat per l'empresa a favor del seu treballador/a. L'empresa compensa el pagament amb la TGSS quan practica la liquidació de quotes. En cas d'empreses de menys de 10 treballador/a que hagin vingut abonant una IT durant un període de 6 mesos pot sol·licitar el pagament directe. (Veure també pagament directe de prestacions).

Pagament directe de prestacions: Abonament del subsidi per Incapacitat Temporal (IT) per part de la TGSS o les Mútues d'AT i MP. Es preceptiu en aquells supòsits en els quals s'hagi extingit la relació laboral durant la qual es va generar el subsidi o s'hagi produït un incompliment per part de l'empresa

obligada en el seu deure de pagament delegat al treballador/a. (Veure també pagament delegat de prestacions).

Pensions/Prestacions contributives: Aquelles que deriven del caràcter professional del treballador/a integrat a la Seguretat Social, i que per regla general, es calcula sobre les cotitzacions efectuades. Es financen amb cotitzacions socials.

Pensions no contributives: Aquelles prestacions assistencials a les quals se té dret tot i no haver cotitzat mai, o no el suficient per ser beneficiari de pensions o prestacions contributives. Es financen amb càrrec al Pressuposts General de l'Estat (via impostos).

Període de carència: Període mínim de cotització exigít, entre altres requisits, per tenir dret a les prestacions de la Seguretat Social.

Persona a càrrec: Persona que conviu i depèn econòmicament del beneficiari/a d'una prestació i que pot atribuir major quantia de la referida prestació (per exemple: jubilació i viduïtat).

Pluriactivitat: Situació del treballador/a que desenvolupa activitats en més d'un règim de la Seguretat Social. Les BC màximes i mínimes seran les determinades a cada Règim. Les cotitzacions superposades poden donar dret, en cas de que es compleixin tots els requisits exigits per cada Règim, a més d'una prestació per la mateixa contingència (per exemple una malaltia comú pot donar dret a prestació per IT al Règim General i al RETA, o a dues pensions de jubilació). (Veure també Règims de la Seguretat Social, Base màxima de cotització).

Pluriocupació: Situació del treballador/a que desenvolupa el seu treball en dos o més empreses del mateix règim de la Seguretat Social i que ha de comunicar-se a la TGSS perquè, si procedeix, efectui la distribució dels límits de cotització entre les empreses afectades. (Veure també Règims de la Seguretat Social, límits de cotització).

Prescripció: Període de temps que, un cop transcorregut sense interrupció vàlida, extingeix els drets i les accions no exercitades. (Veure Imprescriptibilitat, Caducitat).

Prescripció de quotes: Període de temps precís (4 anys) per l'extinció de l'obligació d'abonament de les quotes de la Seguretat Social.

Prescripció de prestacions: El dret al reconeixement de les prestacions prescriu als 5 anys des del moment en que tingui lloc el fet causant de la prestació, sense perjudici de les excepcions legals i de que els efectes de tal reconeixement es produeixin a partir dels tres mesos anteriors a la data en que es presenti la sol·licitud. El dret a la jubilació i a les prestacions per mort i supervivència. (Veure també imprescriptibilitat, caducitat).

Prestacions meritades i no percebudes: prestacions reconegudes el pagament de les quals no s'ha efectuat al beneficiari/a, bé perquè aquest ha mort, o bé perquè no s'ha presentat a fer-les efectives. En el primer cas, l'abonament es fa als hereus per dret civil. En el segon cas el dret a la percepció caduca a l'any del seu venciment.

Professió habitual: Activitat laboral que desenvolupa l'interessat/da o grup professional en que aquella està enquadrada.

Q

Qualificació de la incapacitat permanent (IP): Declaració que efectua el Director Provincial de l'Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) sobre el grau d'incapacitat que pateix el treballador/a a efectes del reconeixement o denegació del dret a la prestació econòmica.

Quantia màxima de les pensions: L'import inicial de les pensions contributives no podrà superar la quantia integral mensual que estableixi anualment la corresponent Llei de Pressupostos Generals de l'Estat.

Quantitat a tant alçat: Prestació econòmica no periòdica, pagada d'un sol cop, per lesions permanents no invalidants del treballador/a i per altres contingències i situacions de necessitat determinades reglamentàriament.

Quotes: import que mensualment ingressen les empreses a la TGSS. És el resultat de l'aplicació del tipus de cotització a la Base de Cotització. Compren l'aportació d'empresa i treballador/a. (Veure també Base de Cotització, Tipus de Cotització).

R

Recàrrec en les prestacions: percentatge d'increment (del 30% al 50%) que s'aplica a les prestacions econòmiques derivades de contingències professionals, la causa de les quals ha estat la manca de mesures de protecció establertes a les normes laborals, de les quals és responsable l'empresari infractor. Són a favor del treballador/a o els seus beneficiaris. És compatible amb les responsabilitats administratives, civils i penals que puguin derivar-se.

Reconeixement mèdic: Conjunt de proves mèdic-diagnòstiques realitzades a un treballador/a amb la finalitat de procedir a una valoració de salut que defineix la capacitat o incapacitat física i/o mental de l'individu per desenvolupar les tasques pròpies, amb vistes a verificar l'aptitud del treballador/a a les condicions del seu lloc de treball i prevenir qualsevol deteriorament de seva salut o riscos per la salut de tercers. (Veure també Alta i Baixa mèdica, Informe d'alta i de baixa).

Reducció anatòmica o funcional: Lesió corporal susceptible de determinació objectiva i previsiblement definitiva, que redueix o anul·la la capacitat laboral del treballador/a i que, si se donen els requisits establerts, poden donar lloc a algunes de les prestacions per Incapacitat Permanent (IP) existents.

Règims de la Seguretat Social: El Sistema de la Seguretat Social està integrat pel Règim General i els Règims Especials establerts per algunes activitats professionals per la seva naturalesa, les seves condicions peculiars de temps i lloc, o pel tipus de procés productiu.

Règim Especial Agrari: Règim especial de la Seguretat Social que empara als treballador/a per compte d'altre o pròpia que, de forma habitual i com a mitjà fonamental de vida, realitzen tasques agrícoles, forestals o pecuàries i d'elles obtinguin els principals ingressos per atendre les seves necessitats i les dels seus familiars a càrrec.

Règim Especial d'empleats de la llar: Règim especial de la Seguretat Social que empara als treballador/a més grans de 16 anys que es dediquen a serveis exclusivament domèstics per un o diversos caps de família, sempre que aquests serveis es prestin a la casa que habiti el cap de família i que percebin un sou o remuneració de qualsevol mena (també s'inclouen a les tasques domèstiques les tasques de cura d'infants, jardineria o conducció de vehicles sempre que formen part d'aquelles).

Règim Especial de la mineria de carbó: Règim especial de la Seguretat Social que empara als treballador/a per compte d'altre que presten els seus serveis en activitats relatives a la mineria del carbó (extracció del carbó a mines subterrànies, explotació a cel obert, fabricació d'aglomerats, forns de producció, transport fluvial...).

Règim Especial de Treballadors Autònoms (RETA): Règim especial de la Seguretat Social que empara a treballador/a per compte propi, més grans de 18 anys, que de forma habitual, personal i directa, realitzen una activitat econòmica a títol lucratiu, sense subjecció a contracte de treball.

Règim Especial de Treballadors del Mar: Règim especial de la Seguretat Social que empara als treballador/a per compte d'altre, retribuïts a salari o a la part, empleats en activitats relacionades amb el

mar (marina mercant, pesca marítima...), els armadors d'embarcacions (de més de 10 tones o amb més de 5 tripulants) i els treballador/a per compte pròpia que realitzen de forma habitual, personal i directa algunes de les activitats establertes a la norma, així com el seu cònjuge o familiars fins segon grau de consanguinitat, afinitat o adopció (Veure també Graus d'afinitat i consanguinitat).

Règim General de la Seguretat Social (RGSS): Marc jurídic de protecció a on s'enquadren els treballador/a per compte d'altre que presten serveis remunerats per tercers i pels que no existeixi un règim especial a aquests efectes.

Reintegrament de prestacions percebudes indegudament: aquesta obligació prescriu als 4 anys, comptats a partir del seu cobrament, o des que va ser possible exercitar l'acció per exigir la seva devolució.

Revalorització: Actualització de les pensions al començament de cada any en funció del corresponent índex de preus al consum previst per aquell any. Obligació establerta per la Llei General de la Seguretat Social.

Revisió de la incapacitat: nou examen i qualificació de la incapacitat permanent, promogut per l'INSS, o pel propi interessat, per agreujament, millora o errada del diagnòstic de l'estat invalidant, en tant que l'incapacitat no hagi complert l'edat de 65 anys.

Recaiguda: Situació clínica en que es produeix de nou la baixa mèdica del treballador/a com a conseqüència d'un accident o malaltia anterior.

Responsabilitats familiars: tenir a càrrec al cònjuge, i/o fills/es menors de 26 anys o més grans incapacitats, així com els menors de 18 anys acollits, quan la renda del conjunt de la unitat familiar així constituïda, inclòs el sol·licitant, dividit pel nombre de membres que la componen, no superi el 75% del Salari Mínim Interprofessional, (SMI) exclosa la part proporcional de las pagues extraordinàries.

- No es considera a càrrec al cònjuge, fills/es, o menors acollits, amb rendes de qualsevol naturalesa superiors al 75% del SMI, exclosa la part proporcional de les pagues extres.

- Les responsabilitats familiars han d'existir en el moment del corresponent fet causant i en el moment del naixement del dret, si ambdós no coincideixen, excepte en el supòsit de fills/es que neixin dins dels 300 dies següents.

S

Salari: Conjunt de percepcions econòmiques dels treballador/a en diners o en espècie, rebudes per la prestació de serveis laborals per compte d'altre, ja retribueixin el treball efectiu o els períodes de descans computables com de treball.

Salari Mínim Interprofessional (SMI): L'establert anualment pel Govern i aplicat, com a retribució mínima, per totes les activitats sense distinció de sexe ni edat des treballadors/es.

Separació: Suspensió de la vida conjugal que no extingeix el matrimoni com ho fa el divorci, però dóna dret a la pensió de viduitat en quantia proporcional al temps viscut amb qui ha mort. (Veure també divorci, beneficiari/a, convivència).

Serveis Recuperadors: instal·lacions que les Mútues d'AT i MP i els Serveis Públics de Salut disposen per la rehabilitació dels treballador/a que han patit un accident de treball o malaltia professional.

Situació assimilada l'alta: Per causar dret a les prestacions és requisit necessari estar afiliat i en alta. No obstant, diverses disposicions legals estableixen situacions assimilades per circumstàncies especials del treballador/a:

- accés a jubilació:

- incapacitat permanent

- període de 90 dies després de causar baixa

- accés a Incapacitat Permanent:
- La pròrroga d'efectes de la incapacitat temporal.
- Treball anterior en lloc de treball amb risc malaltia professional, als únics efectes que pugui declarar-se una incapacitat permanent per malaltia professional.
- accés a Incapacitat Permanent i Jubilació:
- Situació legal d'atur, total i subsidiat
- atur involuntari un cop esgotada la prestació contributiva o assistencial, sempre que es mantingui la inscripció com a aturat a l'oficina d'ocupació.
- aturats/des involuntaris sense dret a prestacions
- L'excedència forçosa per càrrec públic
- Primer any d'excedència per cura de fill/a.
- Període d'excedència para atendre la cura d'un familiar, fins a segon grau de consanguinitat o afinitat, que per raons d'edat, accident o malaltia, no pugui valer-se per sí mateix, i no treballa de forma retribuïda.
- El trasllat del treballador/a per l'empresa fora del territori nacional.
- La subscripció de conveni especial.
- Períodes d'inactivitat entre feines de temporada.
- Períodes de presó patits com a conseqüència dels supòsits legals d'Amnistia
- perceptors d'ajuts assistencials
- Períodes de percepció de l'ajut equivalent a jubilació anticipada.
- La situació d'incapacitat temporal que subsisteixi, un cop extingit el contracte
- vaga legal o tancament patronal (alta especial)
- accés a prestació per atur:
- L'excedència forçosa per càrrec públic
- El trasllat del treballador/a per l'empresa fora del territori nacional.
- incapacitat temporal - A
- vaga legal o tancament patronal (alta especial)
- treballadors/es fixes discontinus que no siguin cridats al iniciar l'activitat .

SOVI (Seguro Obligatorio de Vejez e Invalidez): Són pensions (Vellesa, Invalidesa i Viduitat) del Règim de Previsió vigent amb anterioritat al 1-1-1967, que es mantenen amb transitori.

Subjecte obligat: persona natural o jurídica a la que la normativa imposa les obligacions de sol·licitar l'afiliació i comunicar les altes i les baixes i de realitzar aportacions a la Seguretat Social.

Subjecte protegit: Tota persona física inclosa a l'àmbit de protecció de la Seguretat Social.

Subjecte responsable d'ingrés: Persona natural o jurídica a la que la normativa vigent imposa l'obligació de realitzar l'ingrés de les cotitzacions. En els règims per compte d'altre és responsable d'ingrés l'empresa.

Subsidi de Recuperació: prestació econòmica que es reconeix als treballador/a sotmesos a tractaments de rehabilitació professional. Pot ser únic o complementari d'altres prestacions econòmiques que els beneficiaris/es poden tenir reconegudes, per, en qualsevol cas, resulta incompatible, amb la percepció d'un salari.

Suspensió del contracte: Interrupció temporal de la prestació laboral sense trencar el vincle contractual entre empresa i treballador/a. Són causa de suspensió: Incapacitat Temporal (IT), Maternitat, exercici de càrrec públic representatiu, privació de la llibertat del treballador/a, suspensió d'ocupació i sou, força major temporal, causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció, excedència, exercici del dret de vaga o tancament legal de l'empresa.

T

Tesoreria General de la Seguridad Social (TGSS): Servei Comú amb personalitat jurídica pròpia a on, per aplicació dels principis de solidaritat financera i caixa única, s'unifiquen tots els recursos financers. Té al

seu càrrec la custòdia de fons, valor i crèdits, i les atencions generals dels serveis de recaptació de drets i pagues de les obligacions del Sistema de la Seguretat Social.

Tipus de cotització: Percentatge que aplicat a la Base de Cotització (BC) determina la quota a ingressar en la Seguretat Social. Es fixa anualment pel Govern. (Veure també Base de Cotització, Bases màxima i mínima de cotització, Quotes).

Treballador/a: Tota persona natural que realitza una activitat per compte propi o d'altre que determina la seva inclusió en el camp d'aplicació dels règims que componen el Sistema de la Seguretat Social.

Treballadors/es per compte propi o Autònoms: treballador/a siguin o no titulars d'empreses individuals, o familiars, més grans de 18 anys, que reuneixin els requisits determinats reglamentàriament.